

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak köldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Felöltszerkesztő és kiadó
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 6.—
Fel évre " 2.80
Regyed évre " 1.20
Egyes példány 10 fillért kapható
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOS NAL.

Járási önkormányzat.

A vármegyei közigazgatás államosításának egyik fontos és nagyjelentőségű részletkérdése a járási önkormányzat mikénti megalakítása.

Nálunk ezideig a járási önkormányzatot nem ismerték és az önkormányzati igazgatás összes szálai a vármegyei gyűléseken futottak össze, ahol azután olyanok döntöttek a szőnyegre kerülő járási vagy községi ügyekben, akik azt tulajdonképpen nem is ismerték, vagy amelyhez egyébként semmi közüik sem volt. Ennek a visszas helyzetnek a megszüntetésére mutatkozik alkalmasnak a járási önkormányzat megalkotása. Természetesen azonban, hogy a járási gyűléseken kizárólag csak a járás területét érintő kérdéseket lenne szabad tárgyalni, vagy határozat tárgyává tenni, ellenben kikapcsolandó lenne a járási bizottságok hatásköréből minden olyan ügy, vagy ténykedés, amely a járás határait meghaladó jelentőséggel bír, minek következtében tehát a hatáskör helyes megállapítása nagy jelentőségű dolog a járási önkormányzat tekintetében.

A járási önkormányzat lehetne közvetlen vagyonfelügyeleti, vagy főlebbviteli hatóság a területén fekvő községek ügyeiben, szövetségi szerve a járás területén levő községeknek olyan intézmények létesítésére, illetve olyan ügyek viteleire, amelyek a járásbeli összes községek érdekeit érintik vagy egyetemlegesen szolgálják. Továbbá a járási önkormányzatnak a járás községeinek és városainak fejlődését egységes irányban kellene vezetni és azok közgazdasági érdekeit előmozdítani.

A községeknek a saját belügyében feltétlenül meg kell maradnia továbbra is autonóm testületnek a vármegyei törvényhatósággal szemben, mindössze csak az a különbség állhat elő, hogy határozatait másodfokon nem a törvényhatóság, hanem a hozzá sokkal közelebb álló és ügyeit ennél fogva jobban áttekinteni és megérteni képes járási önkormányzati szerv fogja felülbírálni, másrészt pedig a járási önkormányzat megalakítása által létesül egy olyan szervezet, mely törvényes felhatalmazással rendelkezik arra, hogy a községeket, amikor azok egyenként egyes feladatok ellátására elegendő erővel nem

bírnak, közös tevékenységre, közös alkotásra tömörítse.

A járási gyűlések ilyenképpen semmiben sem fogják alászállítani a megyei közgyűlések jelentőségét, hanem csak kiegészítik annak munkáját, mert a vármegyét egyetemlegesen érintő mindennemű ügyekben továbbra is fenntartandó volna a vármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlésének határozati joga.

A Szanatórium-egyesület közgyűlése.

A József kir. herceg szanatórium-egyesület lévai fiókja március 22-én igen nagy érdeklődés mellett tartotta rendes évi közgyűlést, amelyen *Levatic* Gusztávné elnökölt. A gondozó intézet 1913 évi működéséről szóló jelentést dr. *Frommer* Ignác ügyvezető elnök, vezető főorvos terjesztette elő. A jelentésből kiemeljük a következő adatokat: az intézetben 245 új beteg jelentkezett, akik közül 171-nél állapítatott meg a tuberkulózis. E betegek közül 191 volt lévai és 54 a vidékről való. Rendes kezelés alatt állott 152 beteg, oltságos kezelésben részesült 25 beteg. A természetben segélyezettek száma 40-et tett ki, akik között 7989 liter tej, 287. 4 kg hus, 17 kg kenyér és 3 méter tűzifa került kiosztásra 2072 korona értékben. Kórházba helyezett az intézet 4 beteget, szanatóriumba 3-at; idegen nevelő szülőkhöz helyezett 2 gyermeket, akiknek tartásdíja 55.50 koronát tett ki. Fertőtlenített az intézet 36 lakást, amelyben tüdővészések laktak. *Tervebe vette egy éjjeli otthon létesítését.* A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és az intézet orvosainak jegyzőkönyvi elismerését fejezte ki. Ügyvezető elnök in-

A nagy hétben

ügyszintén nagy
= választék =

élő dunai halak
huspétitojásokban

kapható.
Kertész Lajos
kereskedésében Léva.

dítványára határozati javaslatot fogadott el, amely szerint az éjjeli otthon létesítését szükségesnek tartja s annak létesítése végett megkeresi az egyesület központját, hogy a fiókot nagyobb anyagi támogatásban részesítse, az intézmény előkészítésére pedig 6 tagú bizottságot küldött ki. A számvizsgáló bizottság jelentése szerint tagdíjakból, adományokból, virágzálogdíj-tételekből és mesemondó délutánból az 1913. évben 1891 korona 86 fillért tett ki a fiók-jövedelme, amelyből 1856 koronát küldött be a központnak. Dr. Kmoskó Béla titkár javaslatára a közgyűlés köszönetet mondott a lépő tisztikarnak s az új tisztikart 3 évre a következőképpen alakította meg:

Diszelnök: Iovag Soeller Gusztáv, ügyvezető elnök dr. Frommer Ignác, Elnökök: Bódogh Lajos, Bódogh Lajosné, dr. Frommer Ignác, Levatic Gusztávné, öv. dr. Novoty Imréné, Schmidt Kálmánné, titkár, dr. Kmoskó Béla, jegyző: dr. Novoty Ernő, pénztáros: Árvay József.

Választmány: dr. Balog Sándorné, Bándy Endréné, Báthly László, Bellán Sándor, Bilcsék Józsefné, öv. Braunmüller Sándorné, Csekey Vilmos, öv. Faragó Sámuelné, Holló Sándorné, Honecz Józsefné, Kabina Ervinné, dr. Karafiáth Máriusné, dr. Kmoskó Béláné, ifj. Lakner László, dr. Lakner Zoltán, dr. Laufer Lipót, Liebermann Jakabné, dr. Medveczky Károly, Medveczky Sándorné, dr. Mocsy Ába, dr. Priszner Gyula, Schulpe Alfonz, Szauder Izidorné.

Vigalmi bizottság: Belcsák Andor, dr. Belcsák Sándor, Berkó Istvánné, Bogner Gyuláné, Czambel Józsefné, Engel Gyuláné, dr. Gergely Fülöp, Hoffmann Árpádné, Kern Oszkár, Löwy Lipótné, dr. Novoty Ernő, dr. Rohonyi Gyula, Schubert Tódorné, dr. Steiner Gyula, Szilassy Dezsőné, Szitányi Béláné, Schwarczner Sándorné, Tóth Ferencné, dr. Weinberger Adolfné, dr. Weisz Lipót.

Gondozó bizottság: Bellán Sándor, Bilcsék Józsefné, Boros Gyuláné, Czibulka Rezsőné, Józsefcsek Gézáné, Kabina Er-

vinné, Kherndl Jánosné, dr. Laufer Lipót, dr. Mocsy Ába, öv. Szabó Imréné, Szauder Izidorné, Szilárd Samuné.

Számvizsgáló bizottság: dr. Belcsák Sándor, dr. Lakner Zoltán, dr. Laufer Lipót.

A Reviczky-Társaságból.

A Reviczky-Társaság elnökségéhez a következő levelek érkeztek pénteken:

Nagyságos

Köveskúti Jenő úrnak
a Reviczky-Társaság elnökének

Helyben.

Nagyságos Uram!

A Reviczky-Társaságnak mult ősszel megindult nagy célú munkásságában nagy buzgósággal és szép tervekkel akartam résztvenni. Mint az irodalommal szakszerűen foglalkozó ember az elsősorban irodalmi társaságban legelőször a társaságnak első és legfontosabb célját akartam szolgálni: az irodalmi érdeklődés fölkelését, erősítését, állandósítását s ezzel kapcsolatban idő multán a művelt közönség irodalmi foglalkozásának, véleménymondásának a budapesti napilapoknak felületet, a szépirodalmi lapoknak meg legtöbbször pártoskodó kritikájától való önállósulását. A vidéki irodalmi társaságok legelső és legfontosabb feladatait ugyanis ebben a két célban látom, mert az olyannyira szükséges irodalmi decentralizációnak ezekben vannak az alapjai.

Ismerem a közönség pszichéjét: mindenben, irodalmi dolgokban is, az újról akar hallani, az újat szeretné megismerni s az új jelenségek megértéséhez és megértéséhez szükséges szempontokat kívánja megkapni, csakohgy haladónak tudhassa magát. S tudom azt a saját valóságod is, hogy Vörösmarty, Petőfi, Arany, Kemény, Eötvös. Madách stb. nevével és költészetével már jó ideje nem lehetett s itt se lehetne állandó irodalmi érdeklődést támasztani.

Ilyen, részint taktikai okokból vállalkoztam az új magyar iyra legnagyobb képviselőjének, Adnyak vázlatos ismertetésére s alkalom adódván rá, a magyar regény egy újabb irányát nagy erővel képviselő Möriz Zsigmondnak méltatására.

Aztán sorra akartuk venni az új magyar költői és prózai irodalom más nevesebb képviselőit is, hogy a Reviczky-Társaság közönsége elsősorban a magunk korának iróival, s az ő munkásságukban a mai kor irodalmi törekvéseivel és a mi korunk: lelkeivel ismerkedjék meg. Hisz a mi korunk írói a mi életünkkel foglalkoznak, a mi problémáinkat törögetik, a mi sorsunkat alakítják s a mi jövőnköt fejlesztik...

Az így támadt s ilyképpen megerősödött irodalmi érdeklődés és ily módon fejlesztett irodalmi ízlés régebbi remekirojainknak az iskolai tanulmányok óta porlepte műveit ismét a közönség kezébe juttatná s régi értékeit a modern irodalom révén új fényben csillogtatná meg — nemzeti műveltségünk erősödésének javára.

S ez az út elvinne a világirodalom nagy szellemeinek: Dante, Shakespeare, Goethe, Tolstoj stb. ismertetéséig is.

Szerény fölfogásom szerint mind a régebbi, mind a modern magyar irodalom része magyar szellemi fejlődésnek s a magyar nemzeti műveltségnek.

Csak időbeli és fejlődésbeli különbség van köztük.

Egy magyar irodalmi társaságnak tehát, mely a nemzeti műveltség terjesztését és mélyítését tűzte ki céljául, okvetlenül kell mind a régi, mind az új irodalommal foglalkoznia.

Sajnos, ebben a szent meggyőződésben csalatkoztam. Csalatkoztam, mert ily irányú munkásságomat a Reviczky-Társaság irányába tagjai egyelőre ugyan még a Társaságon kívül és egyénileg a romlott és romboló szellem terjesztésének minősítik; a Társaság egyes hangadó tagjai és jelzőkkel illetnek s velem együtt mindazokat, akik az említett írónak hivei; sőt akadt köztük

Dunaparti korzón.

A Lévai Hírlapok írja: *Vesper.*

Beharangozás.

Minden városnak: a nagynak és a kisorserűnek, a kötornyosnak és a zöld szalugáteresnek, annak, melyben cimeres autombilok rohannak egymás hátán és annak, melynek ablakaiban még pelargonium vöröslök és flox virít, megvan az a lüktető ere, amelyen jó déli napsütésben a város számottevő közönsége színesen zeng és hullámlázik. És ebben a nagy, de mégis olyan kicsi városban, mely sok embernek olyan kicsi, de egy embernek mégis olyan nagy, — amikor a kávéházi asztalnál írás közben idegentül tekintet szét a sok, nékem teljesen közömbös ember között, akiknek mindegyike kering, kering az élet meleg lámpafénye körül és szűkre szabott eszterdeiben élni akar meleg és görcsös örökösökkel amennyit lehet, legszebb emlékek a kicsiny és folyton szépülő nagyon kedves vidéki városnak azon aszfaltdarabja, amelyet korzónak nevezünk és amelyen látom: meleg színeiben, erős megermettséggel lopózik ifjuságom.

Ismételtem: mint mindegyiknek ennek a fiatal, de gyorsan nőtt és széles vállú Budapestnek is megvannak a maga korzói.

Három is; a Kossuth Lajos-utcai, az Andrássy-uti és a dunaparti. Az első tulságosan merev, hidegen pompázó; a második kellemetlen és kalmár szellemű. A harmadikról most nem beszéllek, később lesz majd szó róla, — sőt csak róla. És ha most gyönnöm kell, hogy miért választottam éppen ezt a harmadikat: gyönnök. Egyéni kifejlődöttség dolga, emberi sajtáság, hogy három dolog közt is, — melyek voltaképpen teljesen egyenlők — van egy, amelyet — okát bár nem tudja adni miért — jobban szeret az ember, mint a többi. Különösen akkor, ha már természetből fogva úgy van alkotva, hogy kiváltképpen a gé hurral azonos — erre van a lelke hedejű hangolva, erre a legszomorubbán szóló hurra. Mert itt ezen aszfaltdarabon, amelyet dunaparti korzónak neveznek, nincsen sötétség, itt olyan jól süt a nap, ez a melegség olyan édes, szivbelopodzó, mint tél felé hajló délután komor, dübörgő zongorasonatának ütemes lejtése. Itt van élet, van vidámság, az élet a maga játékos könyedségében, komolyság nélküliségében, a szebbik oldaláról nézve itt mutatkozik teljességében. Bent a városban a munka negyven fokos láza csörömpöl, itt az emberek mintegy azt mutatják be szemléltető óvatlansággal: hogyan lehet szépen élni, tölthetsegetni mindent, ami kellemetlenül érinthet és semmi egyebet nem tenni, mint beleülni egy székbe, szem-

betekinteni meleg vakmerőséggel a nappal és süttetni, süttetni magunkat ezzel a legjobb az egyetlen, az áldott melegséggel.

Itt nem az mutatja, hogy tavasz van, mint vidéken. Mi is mutatná? Az a pár csenevész fa, amelyet minden reggel öntöznek, nehogy kiszakadjon belőlük tengődő életük s amelyeknek benzin illatuk van a sok autombilpöfékeléstől? Vagy a pár kert és park, amelyekben sápadt, vöröszegény fővárosi gyerekek szívják délelőttönként a mégis jobb levegőt? A virágok bennük, amelyek bántó szembeütődéssel látszik a mesterségség, a csináltság, hogy kertész ültetőszőnyeg mellett húzódtak egyenes sorba? Nem, — ez minden, csak nem tavasz. Hol vannak a rétek, amelyeken aranyoszöld már a fű, puha és bársonyos, a ranunkuluszok, amelyek sárga virítással vannak rájuk tűzködve, mint zöld mellényre arany pitykegombok? Hol vannak a fák, melyek szűz természetességben lóbálják lombjukat, a terebélyes vadgesztenyék erdőszélien, melyeknek fehér virága már orsóni kezd?

A tavaszt egészen más jelenti. Az, hogy a dunaparti korzóra kirakják a Buchwald-széketeiket, ahol három krajcárért (jegy megőrizendő, kívánatra az ellenőrték átadandó) leülhetsz, lezuhathod a kalapod karimáját, elfelejthetsz egy darab időre mindent, amire

olyan is, aki a véleményszabadságról megfeledkezve elnémitásunkra, az irodalmi és tudományos életben szokatlan és mindenképpen furcsa fegyverrel, a hivatalos megrettenéssel is meg akart próbálkozni.

Legutóbb meg a Bars szerkesztőbizottsága nevében és véleményeként már írásban is kifejezték ezt a gondolkodásukat: látván az új irodalomban csak erkölcssteleniséget, csak „fertőző miázmáktól telített mocsárvilágot.”

Az illető szerkesztőbizottságnak ugyan ilyes határozott, elvi megállapodottsága s meggyőződéses kárhóztaló kritika mondására kellő alapjuk s joguk nincs, mert az irodalmi fejlődésről, az irodalom és a kor kúpcapatairól, a művészeteknek egyetemes céljairól nincsenek kellő, a tárgyilagos és szakszerű megértéshez és megítéléshez helyes szempontjaik.

A Bars szerkesztőbizottsága s a cikk gyanítottam vezértagjai és főtisztviselői s többségüknek egyéni gondolkodása a Társaság gondolkodásának és szellemének színezetét adja meg. S én egy-egy társaság igazi gondolkodását és szellemét tagjainak egyéni, szavazatokkal se másítható gondolkodásából, s nem határozataiban leszűrődő felfogásából ítélem meg.

A Reviczky-Társaság vezérterületének egyéni felfogása az én eddigi s a további munkásságomat ezután is csökegyoldalú szemzőből látnám és itélné meg és személyemet a Reviczky-Társaságban a romlott és romboló szellem képviselőjéül tekintené. Meggyőződésem szerint ez nem vagyok s ennek nem is akarok látszani. Ilyen elvi és subjectív okokból jelenleg nem érzem magam a Reviczky-Társaságba valónak s ezért a Reviczky-Társaságból való kilépésemet tisztelettel bejelentem.

Eddigi nagybecsüléssel és szeretettel vagyok továbbra is.

Léván, 1914. márc. 27.

igaz hive
Fekete József
tanítóképzői tanár.

Nagyságos Uram!

Tisztelettel bejelentem, hogy a Reviczky-Társaság tagjainak sorából kilépek s ennek következtében a R. T. zenei-előadói tisztségéről lemondok.

Kilépésemet nem tartom szükségesnek külön is megokolni, mert Fekete József tanár kártársam kilépési nyilatkozata — egy néhány speciálisan saját magára vonatkozó szakasz kivételével — teljesen fedi az én álláspontomat.

Azokban, Nagyságod felkérésére, nem óhajtom épp akkor letenni tisztségemet, mikor a szakosztálynak legnagyobb szüksége van, hivatalomnál fogva is, munkásságomra, azért elhatároztam, hogy kilépésemet csak a R. T. ez idei működésének befejezése után hajtom végre, hogy addig is a rendezendő hangverseny körüli teendőket szerény tehetségemhez képest elvégezhessem.

A fentiek szíves tudomásul vételét kérve, nagybecsülésémmel kifejezés mellett maradok Nagyságod

készséges hive

Léva, 1914. márc. 27-én.

Schaffer Ferencz
áll. tanítóképző-int. tanár.

Fafeldolgozó telepek létesítése

a Garam mentén.

Az Országos Iparegyesület még a múlt év őszén fölterjesztést intézett a földművelési miniszterhez, amelyben azt kérte, hogy a kincstári erdők kitermelése állami házi kezelésben történjék, azaz a kitermelt faanyag árát maga a kincstár állapítsa meg és a felállítandó kincstári faraktárban bocsássa a kitermelt faanyagot megvásárlás céljából elsősorban maguknak a jelentkező faiparosoknak. A miniszter most válaszolt az előterjesztésre és leiratában közli az Országos Iparegyesülettel, hogy a kincstári erdőgazdaság vezetésénél egyik fő-

irányelve eddig is az volt, hogy az állami erdők termelése lehetőleg kitermelt állapotban értékesíttessék.

Ez a rendszer a kincstári erdőgazdaságok egy részében máris be van vezetve és határozott szándéka, hogy azt következetesen az egész vonalon életbeléptesse. Az ily módon termelt faanyag egy része rövid lejáratú szerződések alapján értékesítetik, másik része pedig az erdőgazdaságok közelében levő és közlekedési eszközök mellett fekvő telepeken egyes csoportokban nyilvános versenytárgyalás útján kerül eladásra.

Minthogy a magyar faiparosok faanyag szükségletének követlenül a kincstári erdőgazdaságokból való beszerzésére igen sok vételelalkalom kínálkozik, a miniszter azt ajánlja az érdekelt faiparosoknak, hogy szövetkezeti alapon létesítsenek a Duna, Tisza, Maros, Vág és Garam mentén fafeldolgozó telepeket, amelyek a követlenül beszerzett faanyagot méretben és alakban félgyártmányokká földolgozzák, hogy ezzel az összes magyar faiparosok anyagszükséglete függetlenül a fakartell áraitól, minden igényt kielégítően fedezhető legyen.

A kincstári műfaktárak létesítését a miniszter nem tartja létesíthetőnek egyrészt a mult tapasztalatainál fogva, másrészt mert a verseny kizárásával való eladás törvényes rendelkezésekbe ütközik. De arra nincs is szükség, mert ha az iparosok a jelzett módon szervezkednek, a cél el van érve, egyébként pedig a miniszter a jövőben fokozottabb mértékben fogja támogatni az iparosság ideirányuló törekvéseit.

Most már csupán csak az a kérdés, hogy az érdekelt iparosokban lesz-e elég akarat és érdekeltség a miniszternek tagadhatatlanul jó akaratu tanácsát követni és a többek között Bars megyében is a kincstári erdőgazdaságok közelében, a Garam mentén ilyen telepeket létesíteni.

nem akarsz gondolni és szembenézhetisz a nappal.

Topografiai meghatározással: a dunaparti korzó a Duna pesti oldalán, annak partján terül el és tart az Eskü-hidtól egészen a Ritz szállóig. Van déli és esti korzó. A déli tart tizenegy órától egy óra utánig, az esti hat órán túl. A déli a színesebb, a pompázóbb. Mihelyt a nap úgy istenigazában sütni kezd, szállingóznak az emberek, jönnek jobbról-balról és egy-kettőre megvan a korzó.

Sok mindenféle ember jár itt. Sok közülük egyútvé vonható típusú verődik össze. Érdekes alakok figyelhetők itt meg, akik a városanyának, Pestinek szülőttei, a városanyának, melynek sok érdekes és a többi városoktól elütő sajátága gyermekeire rányomja bélyegét. Az alakok különbözők: van közöttük érdekes, humoros, szomorú, szétágazó sajátágaikban különbözők, de teljes egészükben megegyeznek és egy bizonyos bennük: valódi pesti mindmeggannyi.

Hullámanak, rajzanak az emberek. Sok-színű mozgófénykép az egész és az a fényképező masina, amelynek emberi szem a neve, működni kezd, hogy az alakokat megrögzítse.

A fényképezőgép működni kezd és a tulajdonos így sóhajt fel egy Buchwald-széken ülve:

— Milyen, milyen gyönyörű kertje Istennek ez a dunaparti korzó és ez a sok ember! Csak az a kár, hogy a sok ember közül sok szántszándékkal arra a gondolatra kényszerít, hogy ez a gyönyörű kert néha voltaképpen csak — állatkert.

Van fészke a madárnak...

Van fészke madárnak, ouja ebnek,
Mikor vihar zug és zápor szakad,
De ki fogadja meleg hajlékába
Az árvákat, a nyomorultakat.

Ki bénán látja meg a napvilágot
Az koldustarisznyával születik.
S idő előtt: az inség, gyilkos bánat
A siri ágyát lágyan megvetik.

Emeljük fel a gyámoltalan lelket
S nyujtsuk feléjük a testvérkezet
Hisz megalázott koldus, nyomorultnak
E világon senki sem született.

Kik itt élünk a föld roppant pusztáin
Tápláló anyánk ó nekünk a nap.
Ha bennünket csókolnak, őket is becézik
Az áldott, égi meleg sugarak.

A szomorúság, bánat és bus elhagyottság
Kinek ne fájna, aki él, kinek?
Fáj látni sötét boldogtalanságban
Derűs arcokat és gögös szívet.

Gyujtsuk fel a szeretet rőzselángját,
Mikor az elhagyottak ege borult.
Adjunk hajlékot, adjunk menedéket,
Ó, mindenkinek, aki nyomorult,

Van fészke madárnak, ouja ebnek,
Mikor vihar zug és zápor szakad,
Nyissuk meg hát a bénákért is néha
A sziveinket és a kapukat.

Peterdi Andor.

Jegyzői ügyek.

Jegyzők gyűlése. A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesülete a hó 26-án Aranyosmaróton gyűlést tartott. A gyűlés nem akarta tudomásul venni *Szadlacsék* János elnök lemondását, aki azonban a hosszabb beszédés dacára sem akarta megtartani tovább a tiszt-séget, így a gyűlés végül mégis sajnálattal volt kénytelen azt tudomásul venni. A lelépő elnökök jegyzőkönvi köszönetet szavaztak az egyesület érdekében kifejtett buzgó munkásságáért és igen meleg hangon bucsuztatták el tisztességétől. Ezután a részleges tiszt-újítást ejtették meg. Elnökké *Stevka* Nándor volt alelnököt, geletneki körjegyzőt, alelnökké pedig *Hetényi* Vilmos aranyosmaróti községi jegyzőt választották meg.

Heti kérdések.

Tetszik tudni

mit nem értek? Nem értem, hogy [a] Bars miért tartotta szükségesnek most, épen most hangsúlyozni, hogy szerkesztői most is a régi hagyományok hívei és semmi újabb irodalmi iránynak nem voltak s nem lesznek követői.

Olyan színben tűnik fel a dolog, mintha valaki kérdőre vonta volna őket, mert a Bars egy pár közleményében újabb melódiák csengése ütötte volna meg a fülét.

Nem értem!

Egy önálló lap, főképp, ha a közleménye végére odabigyeszti, hogy ez nem a mi véleményünk, csak leköszöltük, miért tartja szükségesnek vezércikkben hangsúlyozni, hogy csak-csak leköszöltük? Ha pedig nem az ő véleménye és a lap szellemével ellenkezik: nem értem miért közölte le? Lett volna elég, a saját véleménye szerinti közleménye, a mi azt a helyet *előtérben* töltötte volna be s nem kellett volna a gyönyörű tiszta papirost *fertőző miazmák moesárvilágává* tenni,

Nem értem!

Ha már leköszölték, miért utána a síró bűnbánat? Tán sok-sok előfizetője hagyta emiatt a faképnél? Vagy olyan kevés előfizetője van, hogy egy-kettő elvesztése nagy gondokat okoz? Nem értem!

Nem értem!

Miért hozza a lap tárgyalása keretébe a *Reviczky-Társaságot*? Miért, hogy a Bars a R. T. irodalmi irányát is így a saját cikkében mutatja meg?

Nem értem, vajjon ez a R. T. irodalmi irányának hivatalosan is kifejezője?

Nem, hogy a R. T. elnökének neve miért nem szerepel a vezércikkben s ha nem szerepel, miért mondják el *nélküle* a R. T. irodalmi véleményét?

Nem értem, hogy a R. T. tagjai mikor lettek az egyéni vélemény szabad nyilvánításának — még, ha az némelyek szerint helytelen is — megnehezítőivé?

Az alakuló ülésen a *Szabad Lyceum*-i előadások ideális folytatásaként szerepelt

a R. T. estélyeinek sora. S most talán csak egyesek egyéni érdekeinek és nagyobb érvényesülésének központja akar lenni?

Nem értem!

Pedig, tetszik tudni, nem vagyok ám értelmetlen, mert megértem pl. az újabb magyar líra megszűnt alkotásait és a modern regényírók műveinek legnagyobb részét is. Persze azokat, amelyeket olvastam s egészen elolvastam, mert, tetszik tudni, amit nem olvastam el: azt én *sem* értem.

Koppány.

HIREK.

— **Nyugalomba vonuló lelkész.** *Pölya* Lajos, a nagyövedei református eklézsiának mintegy 44 év óta buzgó lelkipásztor, a napokban nyugalomba vonult, melyre jól rászolgált. Hívei és a község népe harangzúgás közben, rendkívül érzékenyen bucsuztak el ősz papjuktól.

— **Reviczky-Társaság hangversenye.** 1914. április hó 5-én, este 8 órakor Léva város székháza nagyteremben zeneiskolai felszerelése alapja javára *Cziczka* Angela és *Elefánt* Ilona urnők, zenetanárok bemutatkozásul és szíves fellépésükkel *hangversenyt* rendez, melyre ugy a Társaság tagjait, valamint általában a zenekedvelő helybeli és vidéki közönséget tisztelettel meghívja a Reviczky-Társaság vezetősége. Belépti díj: számozott ülőhely 4 K; a R.-T. tagjainak, tagsági jegy felmutatása ellenében 2 K, állóhely és karzat 1 K. Jegyet előre lehet váltani Nyitrai és Tsa, valamint Schulcz Ignác papkereskedésében. Vidéki levélbeli megkeresések belépőjegy iránt ápr. 1-ig Schaffer Ferenc a R.-T. zenei-előadója nevére küldhetők.

— **Az idej főorozás.** A honvédelmi miniszter körrendeletintéztett a vármegyéhez, melyben meghagyja, hogy az 1914. évi ujoncozás utazási és működési tervek akként szerkesztessenek, hogy az 1914. évi főorozás az április 22-től június 20-ig terjedő időközben foganatosítható legyen.

— **József főherceg és a vármegye közönsége.** Bars megye közgyűlése József főherceget névnapja alkalmából üdvözölte, mire a főudvarmesteri hivatal a következő táviratot intézte Mailáth István alispánhoz: „József főherceg ur ő cs. és kir. fensége nagyságodnak és a vármegye közönségének a tolmácsolott jókívánatokért legőszintébb köszönetét kifejezni méltóztatott”.

— **A lévai körorvosi választás.** A dr. Kolpaszky Dániel halálával megüresedett lévai körorvosi állásra f. hó 23-án dr. *Gergely* Fülöp kórházi alorvost választották meg. Az új körorvosban derék embert és lelkiismeretes, jó orvost kaptak a községek.

— **A lévai szini szezon.** Szabó Ferenc színtársulata, mely a napokban Érsekújváron kezdte meg előadásait, mint értesülünk, az egy hónapra tervezett lévai szini szezon május elsején kezd meg.

— **Megszűnt az állatbetegség Léván.** Léva a szarvasmarhák között fellépett ragadós száj- és körömfájás megszűnt, a rendőrlátóság a zárlat alól feloldotta a várost, így március 30-án az állatvásár meg lesz tartva.

— **Az állami költségvetés.** A pénzügyminiszter a képviselőház elé terjesztette az az 1914—1915. évi állami költségvetési előirányzatot. Ennek végösszege szerint 2.264.096.830 K összes kiadással szemben 2.264.157.883 K összes bevétel mutatkozik. Az állami háztartásban tehát eljutottunk a 2 és fél milliárdos budgethez, mely az 1913. évi költségvetéssel szemben 215 millió korona növekedést mutat. A kiadások növekedésében a katonai kiadások játszó a főszerepet. A nagy kiadások fedezésére a p. ü. miniszter egyes adókban 42 millió, fogyasztási adókból 30.6 millió koronával többet vár bevenni mint az előbbi esztendőben.

— **Gazda-kör Nagysallóban.** Az utóbbi időben egymásután alakulnak vármegyénkben gazda-körök. Vasárnap Nagysallóban alakított gazda-kört Krajtsik Jenő gazdasági egyesületi titkár, a népes község gazdaközönségének nagy érdeklődése mellett. Erre vall az is, hogy már a megalakulás alkalmával mindjárt 85 gazda jelentkezett tagul, itt tehát a kör szép jövőnek néz elébe. A kör elnökvé Czeglédi Sándor ref. lelkész, alelnökké Gaál Dániel jegyzőt, pénztárnokká Zöldy Dező gyógyszerészt, jegyzővé Kömlői László tanítót választották meg.

— **Közgazdasági szakosztály a belügyminiszteriumban.** Rendkívül érdekes gondolatot vetett fel dr. Horváth József „A Vármegye” legutóbbi számában. Megállapítja, hogy a mi községeink és városaink a magasabb értelemben vett közigazgatási feladatok megvalósításánál ezidőszent sajnos nélkülözik az egységes irányítást és támogatást. Alapos remény van ugyanarra, hogy a *járás önkormányzat* behozatala némi javulást fog ezen a téren előidézni, de kérdés, vajjon ugy alkottatik-e meg a járási önkormányzat, hogy a gondjaira bízott községek és esetleg városok fejlődésének egységes irányítására képes lesz-e? Bárhogy alkottassék is azonban meg, az bizonyos, hogy az új közigazgatási irányzatot nem szabad teljesen a járási autonómiára bízni, amely elvleg is eleintén kezdő intézmény lesz és közigazdasági téren nem dicsekedhetik valami bokrosabb tapasztalatokkal. Az egységes irányítási kérdése tehát inkább oldandó meg, még pedig leghelyesebben ugy, ha a belügyminiszterium a maga kebelében közigazdasági szakosztályt létesít, távolról sem imperatív hatáskörrel, hanem csupán konzultatív, eszmetermelő feladatkörrel. Ebből folyólag ennek a szervezendő szakosztálynak nem annyira jogászokra, mint inkább technikai és kommercialis erőkre lenne szüksége, ami már csak azért is hasznos lenne, mert a belügyminiszteriumnak a jelenben is éppen kereskedelmi és pénzügyi szakmában jártas tisztviselőkre volna nagy szüksége. Végre is nem lehet örökösen, mint eddig szokták, minden szakkérdést érintő ügydarabot a kereskedelmi, vagy pénzügyminiszteriumhoz átküldeni véleményezés végett; egyébtől eltekintve azért sem, mert a kereskedelmi és pénzügyminiszterium intenciói nagyon gyakran homlok-egyenest ellenkeznek azokkal a törekvésekkel, amelyeknek képvisellete a belügyminiszterium hivatása. Hogy a mai rendszer tartóhatatlan, igazolja az is, hogy mihelyt városainkban az intezivebb fejlődés jelenségei mutatkoztak, kénytelen volt a belügyminiszterium a vízepítési osztály egyik alosztályát a földmívelésügyi miniszteriumból a maga számára kisajátítani, mert műszaki emberek nélkül a járási osztály működése lehetetlennek bizonyult. Ugyanez fog bekövetkezni

közigazgatási szempontból — állapítja meg az illetékes helyeken bizonyára nagy feltűnést keltő cikk — Mihelyt a kommunális közületek munkássága komolyan meg fog indulni és ezért az új belügyi szakosztály felállításának szüksége előbb-utóbb még akkor is be fog következni, ha attól a belügyi kormányzat ez idő szerint idegenked-mék.

— Tüz Ladányban. Vámosladányban e hó 17-én este 9 órakor tűz támadt és három szalmafedeles ház, melléképületeivel leégett. A kár négyezer korona. Az épületek biztosítva voltak. A tűz valószínűleg gyújtogatásból keletkezett.

— Értésítés. Tudatjuk t. olvasó közön-ségünkkel, hogy lapunk egyik legközelebbi számában *Fekete József* tanítóképzői tanár tollából cikksorozatot kezdünk a *modern irodalomról* s ennek keretében elsősorban modern költőink: *Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Juhász Gyula* stb. költészetéről. A cikksorozatban a szerző feleletet ad majd a modern irodalommal illető *alaptalan* vádakra is.

— Az „Erzsébet Leányönképzőkör“ f. hó 29-én d. u. 5 órakor műsoros, nyilvános gyűlést tart, melyen a tagokat és azok vendégeit szívesen látja az Elnökség.

— A Lévai Apolló Mozgósínházban vasárnap egy mitológiai színjáték kerül bemutatásra, melynek a címe: *Görög istenek és hősök*; a 4 felvonásos pazar színezésű darab nagy érdekessége lesz az Apollónak. Ezenkívül azonban még egy slagerkép lesz, az *Elkésve* című cowboy dráma. Nagy látványosság lesz az Amerikai hadi flotta felvonulása s ezenkívül a vidám, humoros képek közül a legújabbak tartják az ügyes műsort, jó szórakozásnak ígérkezve.

— Nyugdíjba vonuló szolgabíró. A vármegye közgyűlése Reidner István tb. főszolgabírót, aki betegségére hivatkozva nyugdíjazását kérte, nyugdíjba helyezte. Az így megürit állást a vármegye nyári közgyűlésen fogják választás útján betölteni.

— Radnai püspök köszönete. A belső titkos tanácsossá kinevezett Radnai Farkas besztercebányai megyéspüspököt ezen alkalomból táviratban üdvözölte a törvényhatóság. A püspök a napokban meleghangu levelet intézett Mailáth alispánhoz, melyben köszönetét nyilvánítja Bars megye közönségének az üdvözlésért.

— Papi jubileum. Dr. Haiczl Kálmán, garamszentbenedeki plebános f. hó 26-án ünnepelte negyedszázados papi jubileumát. Hívei, a község lakossága, a kerület pap-sága ezen nevezetes alkalomból kifejeztek előtte szeretetüket és ragaszkodásukat. A széles körben tisztelt jubilánst valósággal elárasztották üdvözlésekkel, mintegy 200 üdvözlő táviratot kapott. A személyesen gratulálók számára a plebános nagy ebédet és vacsorát adott, az itt résztvevő nagyszámú vendégseregben láttuk Mailáth alispánt, valamint több előkelőséget. A fényesen sikerült ebédet Bartos Henrik lévai cukrász rendezte.

— Léva város csatornázási és vízvezetési terveinek elkészítésére vonatkozó előmunkálatok már megkezdődtek. Most megszámlálják a város lakosságát, házállatait és a házakat és e számadatok alapján becsülik fel majd a szükségesítő vízmennyiséget.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Paluska József Kicsko Karolina: Mária. Boldis Károly Csuka Rozalia: Margit Jolan, Spitz Armin Adler Jolan ikrek: Sándor és László. Kovács Imre Vnuk Borbála: Julianna. **Házasság:** Takács Samu Kempfner Aranka izr. **Halálos:** Gutrai Terézia 18 é. tédővész, Juhász Rezső 67 é. aggaszály, özv. Czoccher Károlyné Rosko Katalin 65 é. méhrák, özv. Kempfner Károlyné Róth Julia 85 é. aggkori végkimerülés, özv. Szűcs János 81 é. éves agyvérzés, özv. Lóderer Józsefné Galo Zsuzsanna 98 é. aggkori végegyengülés, ifj. Tamás János 6 hónap heveny-bélhérut.

nem rég nyílt meg

Rónai Aurél HYGIAENIKUS Fodrász terme

és a közönség máris
meggyőződött annak
elsőrendű voltáról.

Szövet- maradékokat

melyek ársaane felhalmozódtak, áron alul, óirmlá n gedményvel adok el.

Ezen szövet-maradékok elegendők teljes férfi-öltönyökre, nadrá-gokra, pletóókra, női kosztümökre aljakra stb.

Kérjünk maradék mintákat
férfi és női szövetekből

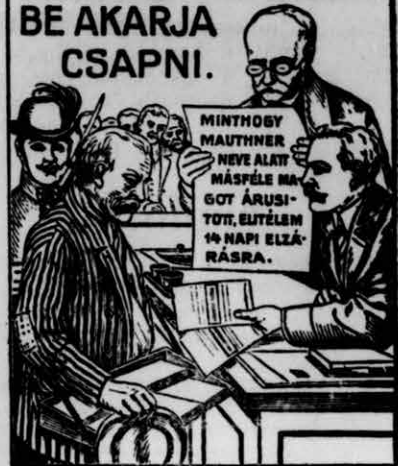
melyeket ingyen és bérmentve küld
KARL KASPER
posztógyára Innsbruck 440

Kitünő Husvétii bor

של פסח

Lang és Kun kóser vendég-
lőjében Léván.

IGY JÁR AZ, AKI A VEVŐT BE AKARJA CSAPNI.

חבר Husvétii kóser bor LITERJE 1. KOR.

kitünő minőségben kapható.

FELDMANN IZIDOR

vendéglőjében

KÁLNAI-UTCZA 3.

Levélpapírok

érkeztek
alkalmi vétel árban
1. doboz 1.20
és 2.—

SCHULCZ
papírüzlete, béván

1551/ 1914 szhoz.

Hirdetmény

Léva város képviselőtestülete a f. évi március hó 14-én tartott közgyűlésében az üzleti záróról a fenti szám alatt szabályrendeletet alkotott.

Ezt azzal teszem közhírré, hogy ezen szabályrendelet a hivatalos órák alatt az ík-tató hivatalban megtekinthető s az ellen az érdekeltek a törvényes határidő alatt feleb-bezssel élhetnek.

Léva, 1914 évi március hó 17.

Bodog
polgármester.

Eladó üzlet.

Jóforgalmi kocsmá és mézárszék, fűszer üzlettel dohány és bélyegeladási engedéllyel egybekötve, összes felszereléssel nagyobb községben, nyugalomba vonulás miatt kedvező feltételek mellett május 1-től vagy azonnal is

eladó,

esetleg bérbeadó. Az üzlettel kapcsolatban szép lakás van, nagy kert, pince, jégverem és sok melléképület. Az üzlet hentes vagy mézárósnak különösen beváló volna.

Értekezni lehet Steiner Hermann tulajdonosnál, Kissáró (posta Nagysáró, Bars-m.)

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT
ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL - CUKORKÁK“

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik. — A köhögési ingert, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok allandoan használják. — Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására. Ára **1 doboz 40 fillér.**

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. — Vásárlásnál vigyázzunk arra, hogy a „Menthomol“ névre, melynek mindenobor-é a fent látható 4 gnóm alaknak esem Kel lennie.

EGGER A. FAI,
árz
yugsá sés kir. dvari szállító, Bécds o.

Tisztán kezelt
Husvétii rizling bor

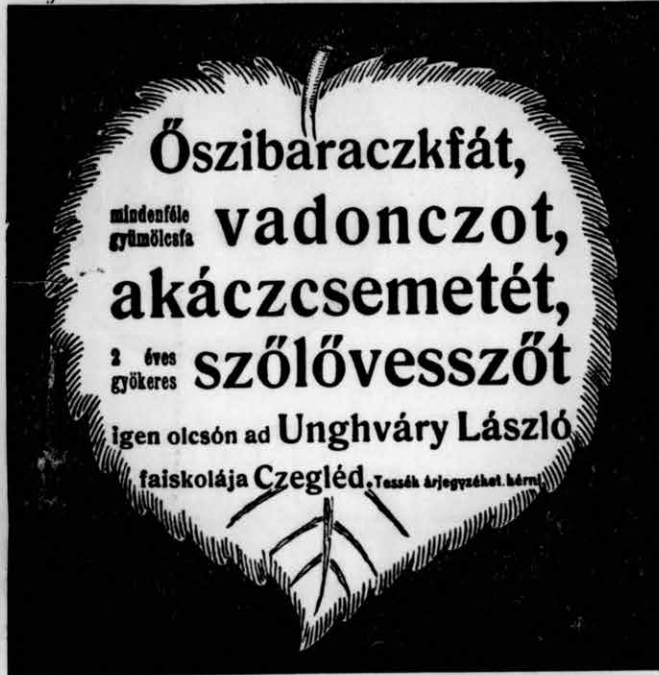
של פסח

Tennenbaum féle vendéglőben
kapható.

VARGA GYÜLÖ

mű- és butorasztalos mester
Bástya-u. 1 (városháza mel.)
== L É V A. ==

Készít a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig mindennemű butorokat. — Mintabutorok megtekinthetők.

Legujabb
képes-
LAPOK

naponta
érkeznek
SCHUBERT
papíráruhá-
zába

LÉVA.

Mindennemű kézimunkák, alkalmi ruhák, menyasszonyi kelengyék s ruhák arany-ezüst himzést a legizlésebb kivitelben elvállal.

Nálam olcsón beszerezhetők, mivel a környékünkön dolgoztatok s első kézből kapható.

Kivánságra mintákkal is szolgálhatok.

— M. házi ipari kézimunkák.

TRÉGER SÁNDORNÉ
MAGYAR-GURAB (Pozsony m. Posta: Réthe.)

Weisz Henrik

cipőáruháza
Nagysalló.

Nagy választék uri és női divatos amerikai fazonu cipőkben.

Két egységár

9 és 11 korona.

Tüzifa, Szén és Koks

kapható **BRAUN JOZSEF** és fiánál

Interurbau telefon
szám 12.

MODERN BUTOROK
Kárpitos és díszítő munkák. Teljes lakberendezések
Weisz Ármin Cégvezető: **Kohn Nathan**
butorkészítőnél szerezhetők be
Zsarnóczán.

Jngyon
ADUNK HASZNÁLATRA
MŰVE SZI KIVITELU TŰZ ÉS
GÁZ-FŐRÉSMENTES ÚJ PANEEL
TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK
Trijen
PESTMEGYEI TAKARÉKPENZTÁR
BUDAPEST IV. KERÜLET, ULC. 43.

KOVALD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy
Kovald Péter és Fia,
Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának képviselőjét az itteni piacon új üzlethelyiségemben Fischer Natál házában Grotte céggel szemben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szives számos megbízását kérem, melynek legpontosabb eszközzését sürgősen foganatosítom.

Tisztelettel
PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD, est, tisztít.
Téli- és gázkalapokban állandóan nagy választék raktáron. Átalakítások jutányosan elkészítve.

**Modern
butorok.**

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnócza, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílű szobabutorokat, háló szék és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-koesiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kivánatra

rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart.

DALMA

1914. Tavaszi szezon ujdonságai.

Női és leány felöltők

Costümök

” Kész aljak

Gummi s eső köpönyegek

Tangó pongyolák és

Bluzok nagy választékban

Legújabb Costüm, pongyola

Bluz szövetek, Creponok

Selymek és hozzávaló disszel

Kész férfi és női fehérnemű

Teljes menyasszonyi

kelengye.

Legnagyobb választék
legújabb férfi divat-
cikkekben.

HOLZMANN BÓDOG

divatáruháza
Léván
Telefon 25.

Megérkeztek a legszebb
TAVASZI
 ujdonságok.

Felöltők,
 Öltönyök,
 Leánykabátok
 Gyermekruhák

TANULÓ

felvétetik Kertész Lajos
 fűszer üzletében, Léván.

Salvátor sör nagy fogadó-
 ban amég ezen
 sör idény tart naponta
 friss csapolás és palacz-
 kenti árusítás.

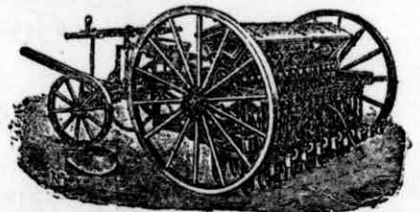
Teasütemények, cukorkák,

és desert sütemények, torták elsőrendűek,

Prafit készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** czukrászdájában
 Léva, Mártonffy-u. 2

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy súly lesz fektetve. Napontaszeküldés a vidékre is.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:
KNAPP DÁVIDNÁL, LÉVÁN. Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
 Mayfarth Ph. és Tsa.
 Bächer & Melichar

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motorok
 állandóan üzemben
 láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.
 Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban